N. 188. 1831.

BREDASCHE COURANT,

Staat-, Letterkundige en Weetgierige

Nieuws- Blad.

Vrijdag, den 9 September.

NEDERLANDEN.

Breda, den 8sten September.

OORLOGS-GRATIFICATIEN.

Ter gemoetkoming in de veelvuldige buitengewone uitgaven, waartoe de officieren van het mobile leger en de generaals in de vestingen, in tijd van beleg, verpligt zijn, heeft Z. M. in September 1830 een besluit genomen, waarbij aan genoemde officieren schadeloosstellingen worden toegekend. Deze schadeloosstellingen zijn vervolgens onder de volgende benamingen aan de onderscheidene belanghebbenden uitgekeerd:

1°. tafelgelden

2° gratificatie op den voet van ingang in campagne en

3°. bureaukosten.

Wat de gratificatie van *entré de campagne* betreft, deze is aan de officieren van *alle* rangen, bij het *mobile* leger geplaatst, uitgekeerd. No. 1 en 3 zijn alleen voor hen bestemd, die, in vorenstaander betrekking werkzaam, *vervangerstield* worden van tijd tot tijd officieren aan handen dich te ontvangen, en *kostbare* bureaux te onderhouden.

Deze verordening, met een loflijk doel vastgesteld, heeft in derzelver toepassing aanleiding, zoo wel tot schertsende aanmerkingen als tot bittere vergelijkingen gegeven. Sommigen veroorloofden zich, om ten aanzien van de *maag* van enkele bevoorregten de zonderlingste gevolgtrekkingen te maken. Zij werden daartoe gebragt door de opmerking, dat een mensch, geheel alleen, behalve hetgeen hij in gewone tijden in spijs en drank gebruikt, ook nog dat consumeert, wat hij 's maands ontvangt om *anderen* te onthalen. Tafelgelden zullen toch wel uitsluitend voor tafelhouden; niet tot opleggen bestemd zijn. Daar men nu niet denken mag, dat mannen van rang, zich aan dit laatste misbruik zullen schuldig maken, kan men tot geen ander besluit komen, dan dat hun Edelens respective magen eene *capaciteit* bezitten, waarvan iemand, die geen tafelgelden trekt, zich volstrekt geen denkbeeld maken kan.

Andere opmerkers, die de zaken meer uit een ernstig gezigtpunt beschouwen, vinden er eene onbillijkheid in, dat de schadeloosstellingen alleen ten behoeve van hen strekken, die bij het *mobile leger* geplaatst zijn. Buiten deze zijn er toch nog vele officieren, die *door de omstandigheden tot veelvuldige buitengewone uitgaven verpligt zijn* geweest (1). Waarom dezen te onthouden, hetgeen men aan anderen als eene *billijkheid* toekent? Alleen de eigenschap *bij het mobile leger te staan*, kan hier wel met de voorkeur beslissen. De bezettingen onzer vestingen hebben een alsdus niet minder werkzaam aandeel in den nu bijna jarigen strijd genomen. Vooral zij, die onze door den vijand meer dadelijk bedreigde sterkten, zoo als Maastricht en het Kasteel van Antwerpen, verdedigden, waren gedurende vele maanden onafgebroken even *mobiel* als die troepen, aan welke men deze benaming bij uitsluiting heeft toegekend.

Wij zeggen niet, dat alleen de officieren van het zoogenaamde mobile leger tot veelvuldige buitengewone uitgaven genoodzaakt zijn, en derhalve alleen aanspraak hebben op de gratificatie *op den voet van ingang in campagne*. Behalve, dat het de grootste dwaasheid is, te beweren, dat de bezettingen, der in staat van Beleg verklaarde Vestingen, niet als *in campagne* te zijn, kunnen beschouwd worden, (2) zoude het niet moeijelijk vallen om aan te toonen, dat menig officier, niet tot de klasse der mobiel verklaarde, behoorende, *door de omstandigheden tot buitengewone* en grootere uitgaven verpligt is geworden, dan menig ander, die op het budget van zijn *mobiel wezen* alleen, daaraan verknochte gratificatie ontvangen heeft. Men bedenke, om hiervan het bewijs te vinden, niet ver te gaan. Er zijn, om hier slechts een voorbeeld te noemen, bij onze forten langs de Schelde, en op de citadel bij Antwerpen, zeker vele officieren, die om een eenigzins draaglijk aanwezen te hebben, door de omstandigheden tot uitgaven zijn verpligt geworden, meer bedragende dan de aankoop van een valies en een weinig linnen. En — niet alleen hebben deze geen aandeel in de bewuste schadeloosstelling; maar zelfs zijn sommigen hunner, die, in den beginne, *entré de campagne* ontvangen hadden, tot de *restitutie* dier gelden genoodzaakt geworden.

Dit zal velen welligt bevreemden, en echter dergelijke verschijnselen zijn niet zeldzaam. Er is een beginsel, waarbij vergeten wordt in de schadeloosstelling, wegens verlies van paarden en andere zaken, *voor den vijand*. Niets billijker dan dat! Intusschen bestaat er geen besluit, ter gemoetkoming in de schaden, door onderscheidene officieren, bij den opstand in België geleden. De meesten hunner hebben, in boeken, kaarten, gereedschappen en andere bezittingen, in het belang van de dienst aangeschaft (van andere voorwerpen spreken wij niet) veel meer verloren dan de waarde van paard en mantelzak bedraagt. En dat zij deze verliezen mede *voor den vijand* geleden hebben kan alleen door den in twijfel getrokken worden, die de opstandelingen te *Brussel*, *Mons*, *Luik*, *Namen* enz. als *vrienden* geneven te beschouwen.

Er ware over dit onderwerp nog veel te zeggen, vooral indien men, in plaats van het in het algemeen te beschouwen, in bijzondere toepassingen wilde treden. Dit is echter ons oogmerk niet. Genoeg, indien de hier gegevene wenken niet geheel verloren gaan. Zoo zeer wij voorstanders der genoemde schadeloosstellingen zijn, zoo zeer vinden wij *uitsluiting* in dezen onbillijk. En indien men met die uitsluitingen bezuiniging bedoelt, dan zij het ons vergund, op te merken, dat eene *economie*, welke den reeds ruim bedeelden het recht nog niet *kannen* toemeet, terwijl zij het den minderen, niet *vingerhoedjes* ontbondt, eindelijk niets dan een leelijk feit overlaat.

In eenen tijd als wij beleven moet *geen gedeelte* van de verdigers onzer onafhankelijkheid, onverdiend, op den achtergrond geplaatst worden. Veel van hetgeen wij zagen gebeuren, schijnt echter te bewijzen, dat zulks wel degelijk het geval is. Die dwaling met kracht te bestrijden zal, in het algemeen belang, mede onze taak zijn.

— Nadere opgave der gesneuvelde, gekwetste en vermiste militairen der 1ste en 2de divisien van het leger te velde, welke op de vorige stukken niet zijn vermeld.

GESNEUVELDEN.

Geldersche jagers. Van Valkenburg, luitenant-kolonel.

Koninklijke jagers. Jan Schaap, jager. (Deze is in onze vorige opgave als vermist gemeld.)

2de afdeeling infanterie. Nicola, korporaal.

Regement lanciers n°. 10. Jan Fortuyn. (Het paard van dezen is, in het gevecht voor Leuven, zonder dezelfs bevel, vergekomen.)

GEKWETSTEN.

1ste afdeeling Hollandsche Schutterij. Haverling, korporaal en Kloots, schutter. (Door een der laatste plaats gehad hebbend ongeluk, zijn de gevolgen daarvan gemeld is overleden.)

Groningsche jagers. Koolman, korporaal; Nieuwland, Harrien ten Have, Schubbers, Heruiz, Evnen, Witteveen, Otto en Rancke, jagers.

---

(1) Dit zijn de woorden van het besluit van Z. M.

(2) Niet alleen wordt dit beweerd, maar enkele groote geesten zijn verder gegaan. Zij vermeenen, dat zelfs de bezettingen van vestingen, welke door den vijand gecerneerd, ja zelfs belegerd zijn, niet beschouwd kunnen worden, als *in campagne* te zijn. Zelfs weet het gevoelen van zulk groote (ten minste hoog geplaatste) lichten, moet men eerbied hebben; maar voor iemand van minder scherpzinnigheid en verstand klinkt het vreemd, dat men door vijandelijke kogels zijne ledematen of zelfs zijn leven verliezen, en echter niet in campagne zijn!!! Het was voor de groote *pensionairs* van dezen tijd bewaard, het onderscheid van dat van veten bekoelen volstrekt te scheiden.

2de bataillon jagers. Schultz, jager.
7de afdeeling infanterie: Berend Frederik van Weert, fuselier.
18de afdeeling infanterie: Charles Louis Humbert, en Hessel van der Feen, flankeur.

VERMISTEN.

2de afdeeling Noord-Hollandsche schutterij: G. Koops, J. Hugtenburg en G. Heemskerk, schutters.
5de afdeeling Zuid-Hollandsche schutterij: Johannes Pieter Laderak, sappeur; Leendert van der Kraan, Hendrik Duim, Johannes Kooten en Arie Hoek, schutters.
1ste afdeeling Geldersche schutterij: Berend van der Sluis, schutter.
Afdeeling grenadiers: Breutigum, grenadier.
1ste bataillon jagers: [illegible], Morel, Mourer, Flit en Verkerk, jagers.
2de bataillon jagers: [illegible] Alphen, jager.
2de afdeeling infanterie: Wijtmans en van Haften, fuseliers; Schröder, Blank, Fiesenhauser, Wälti, Pergentus, Pauli, Neuburger, Bauer, Riebers, Aeplie, Wohlfart, Hofmann, Schreivers, Dambrozky, Voigt, Knuth, Schoeke, Schaffer, Stormer, Smit, Rode, Hettenrich, Hoffman, Martin, Nicola, Keszler, Soergel, Schoonenberger, Dobbel, van Holte, Liekhard, Seekats, Eickhorn, Ludwig, Chalmo, Reiniger, Wiepl, Haas, Georn, Rodger, Koller en Steinebach, flankeurs.
3de afdeeling infanterie: Jan Hendrik Lammerink, korporaal en Willem Egberts, hoornblazer.
4de afdeeling infanterie: Jan Ottenburg en Graeler, korporaals; Kraemer, sappeur; Leininger, May, Kloppenstein, Peter, Ehrentraut, Muzet en Berger, flankeurs; Johannes Stricker, Johan Ritsenhoven, Carel Fehr, Christiaan Bott, Cornelis Rijkhard, Johan George Spiess, Johan Jacob Boschardt, Theodoor Schmitz, Heinrich Geilhauzen, Johannes Bapt. Schmiedly, Chrijsostum Regusine, Matthaus Probst, Jean Nicolas Oppel, Jacob Hild, Michael Roth, Christiaan Muller, Joseph Hauzer, George Prokasky, Antoon Feltscher, Johan George Dosch, Jacob Kappeler, Melchior Reyman, Brohat, Ungricht, Sen, Drexler, Malu, Smidt, Durcherabel, Bommer, Geiser, Krapp, Smitt, van Dale, Brandly, Gommersbach, Soeter, Hazenoyer, Gesner, Uhl, Schefer, Roseblad en Hubler, fuseliers.
18de afdeeling infanterie: Christoffel Jung, sergeant, Joseph Peter Moller, Dominicus Kissling, Johannes Enges, Anton Samuel Ridonkx, Benedikt Wüss, Francois Gautier, Joh. Jacobus van der Looy, Johan Schohoda, Heinrich Leyst, Mathias Reck, Ernest, F. Manzenmajer, David Forer, Conrad Glattly, Caspar Kaet, Jacob Bohmer en Adrianus Klee, fuseliers, Willem Possy, Wilhelm Bernauer, John George Troebe, Heinrich Breidenbach, Carel Felix van Stein, Christiaan Kallenbach, Philip Guth, Johan Hendrik Kraus, Jacob Smidt, Ulrich Ulrich, Rudolph Strauser, Christiaan Rufenacht, R. C. Diogenes, Albert Spanhoeder en Martens Ernst Vogelsang, flankeurs.
Derde reserve pack: Veldhuis en Chaerman, kanonniers 2de klasse.

— De Prins van Oranje benevens Prins *Frederik* hebben zich gisteren voormiddag te paard naar de environs van Terheijden en Geertruidenberg begeven, ten einde met de chefs der genie te velde eenige oefeningen, betrekkelijk het verdedigings stelsel onzes rijks in oogenschouw te nemen. Algemeen was de vreugde waar de Vorsten passeerden, hetgeen vooral te Geertruidenberg uitblonk. Des middags zijn de beide Prinsen weder naar hun Hoofdkwartier te Tilburg terug gekeerd.

Van gele korpsen vertrekken dagelijks troepen voor korten of langen tijd met verlof. Zonder twijfel zullen deze bezoeken de betrekkingen tusschen [illegible] ouders strelend zijn. Met open armen ontvangen de ouders hunne zonen, de minnaressen hunne geliefden. Met herpieuwden moed zien wij spoedig allen terug, en met volharding en waakzaamheid wachten wij aan de grenzen met het zwaard in de vuist de beslissing onzer heilige zaak af.

— In het Luxemburgsch Dagblad wordt het volgende gevonden:

» De inhoud van het protocol No. 34 is bekend, en het schijnt te zijn uitgevoerd, door het zenden van de noodige volmagten, om te onderhandelen over het definitief traktaat tusschen de Nederlanden en België. Maar het 35ste, waarvan men nu spreekt, is nog niet ten uitvoer gebragt, en echter zal het dit weldra worden. Onder andere bepalingen houdt hetzelve, dat het belgisch gouvernement aan alle beheer in het groothertogdom een einde moet maken. De jongste omstandigheden geven aanleiding om te denken, dat het terugkeeren tot de wettige orde in onze provincie niet verre meer af is. Zeker iemand, die alles in het werk gesteld heeft, om het beheer over dit land aan deszelfs wettigen souverein te onttrekken, is [illegible] wij zijn daar zeker van, volkomen in staat, om te zeggen of wij het niet regt hebben. Deze persoon gaat, uit kracht van ditzelfde 35ste protocol zijn gezag over Luxemburg niet, zoo als sommigen voorgeven, uit kracht van een geheim artikel der kapitulatie te Leuven door den Prins *van Oranje* voorgeschreven."

's Gravenhage, den 7 September.

Men vernoemt, dat het derde bataillon grenadiers, dat in het verleden jaar voorloopig was gesupprimeerd, in deze stad zal worden opgerigt en georganiseerd; wordende de manschappen, welke bestemd zijn om hetzelve uit te maken, alhier verwacht.

— Z. Exc. de staatsraad, ad interim belast met het beheer van het departement van binnenlandsche zaken, heeft, bij missive van den 29sten Augustus jl., op verschillende vorgestelde vragen, de gouverneurs geantwoord: dat, ten aanzien der aanmaning opgeroepen lotelingen, de wet van 29 November 1830 buiten aanmerking blijft en op hen de bepaling niet van toepassing is, die ten behoeve van degenen, of de broeders dergenen, die bij de mobile schutterijen en andere vrijwillige korpsen dienen, noch die, welke bij dezelfde wet omtrent de plaatsvervanging en kommerverwisseling is gemaakt; dat het Z. Exc. echter voorkwam, doch daaromtrent 's konings finale beslissing had verzocht, dat de broeders van de, bij de mobile schutterijen of andere vrijwillige korpsen dienenden, op eene provisionele vrijstelling aanspraak kunnen maken, omdat de schutterijen thans een gedeelte van de legermagt van het Rijk uitmaken, en de daarbij ingelijfden mitsdien geacht moeten worden bij de armee te lande in dienst te zijn; terwijl zulks omtrent de overige vrijwillige korpsen evenmin twijfelachtig schijnt; — dat de thans geligte lotelingen, nithoofde van een huwelijk niet kunnen worden vrijgesteld, tenzij hetzelve *op* 1° Januarij 1831, zijnde het jaar waarin zij worden geroepen, mogt *zijn voltrokken* geweest, doch dat er bij het bestuur eene opgave wordt verlangd van die personen, welke *sedert* den 1 Januarij zijn gehuwd en thans, nu deze aanvulling niet op het gewone tijdstip is geschied, door hunne oproeping zeer te leur gesteld zullen zijn. De overgifte van dergelijke personen aan den provincialen kommandant, zal voorloopig behooren te worden gestaakt, daar Z. M. nadere bevelen daaromtrent zijn gevraagd en Hoogstdezelve welligt niet ongenegen zonde kunnen zijn, ten hunnen behoeve eene of andere gunstige bepaling daar te stellen.

— Bij eene tweede missive van gemelden heer staatsraad, van dezelfde dagteekening, zijn de gouverneurs ingelicht, dat voor zoo verre, in eenige gemeente, door de klassen der lotelingen van 1827, 1828, 1829 en 1830, bereids of nagenoeg, het maximum, te weten 1 van 300 zielen, mogt zijn geleverd, en van dezelve dus geene of geen genoegzaam aantal manschappen kan worden gevorderd ter bekoming van het aandeel, dat, naar gelang der bevolking, zoude moeten worden verstrekt, het te kort komende maar onbroken moet worden gelaten.

BELGIE.

Brussel, den 7den September.

Voor het district Bastogne is de heer *d'Hoffschmitt* en voor Neufchateau de heer *de Gerlache*, reeds te Luik benoemd, gekozen geworden. Te Dixmuijden is de heer *Monel-Danheet* tot representant verkozen.

De lijst der senateurs is thans kompleet, op de dubbele benoemingen en de demissien na, welke tot herkiezingen aanleiding zullen geven. Dezelve bestaat nu uit de Heeren *H. de Merode*, driemaal; *de Ridder*, *Thorn*, *de Sedus* de vader, *Surlet de Chokier*, *A. Cogels*, *L. Lefebvre* en *Ch. d'Hoogvorst* ieder éens. — Wat de 102 leden van de kamer der representanten betreft, men wacht nog alleen naar twee verkiezingen voor Maastricht, en een voor Virton, Diekirch en Grevenmachern. Ook in deze kamer zullen verscheiden verkiezingen, uit hoofde van demissien en dubbele benoemingen, moeten gedaan worden. Men telt er alrede tien.

— Het 36ste protocol is op het bureau van buitenlandsche zaken aangekomen. Deszelfs inhoud is niet bekend. Men verzekert ons intusschen dat de protestatie, of liever de aanmerkingen door het belgisch gouvernement, ten gevolge der mededeeling van het protocol No. 34 gemaakt, niet nutteloos zouden geweest zijn. De wapenstilstand, in plaats van bepaald te blijven, zou weder onbepaald geworden zijn en Holland alzoo de vijandelijkheden te hervatten. De overstroomingen bij den Kapitalen Dam door de troepen van Koning *Willem* heeft den mogendheden aanleiding gegeven, om deze resultaten te verkrijgen. (*Courrier.*)

— De heer *Laurence*, kanaal te Rotterdam, is zondag in den namiddag hier aangekomen. Hij is bij den generaal *Belliard* afgestapt; niets is er echter van zijne depeches uitgelekt. Men zegt, dat hij weder met den Haag vertrekt met depeches voor den franschen ambassadeur aldaar.

— Men vernoemt, is de generaal *Mellinet* op half traktement gesteld.

— Men verzekert, dat de generaals *Daine* en *Nypels* even eens op half traktement gesteld zijn.

— De maarschalk *Gerard* heeft maandag de natuurlijke kantonnementen van zijn hoofdkwartier te Nivelles bezocht en bij die gelegenheid aan de officieren der ondernoemden regimenten te kennen gegeven, dat het bevel, om in Frankrijk terug te keeren, weldra

zal gegeven worden. Gisteren intusschen liepen er weder andere tijdingen rond, men dacht dat dit bevel nog zoo heel spoedig niet komen zou.

— De hertogen van *Orleans* en *Nemours* moeten te het laatst dezer week weder in België komen. Hunne equipagien benevens vele lieden tot hun huis behoorende, zijn te Genappe bij de lanciers en huzaren achter gebleven.

— Onze *Courrier* heeft uit eene goede hand, dat het Fransche gouvernement de, door den Maarschalk *Gérard*, voor het Fransche leger, gedane uitgaven, sedert den intogt in België tot den 8. Sept. van het onze terug vordert. Het Fransch ministerie voert daartoe aan, dat deze betaling slechts de prijs voor het behoud van Brussel en voor de ontruiming van ons grondgebied door de Hollanders, is. De uitgave voor het Fransche leger, gedurende de opgemelden tijd, worden op twaalfmaal honderd duizend francs geschat. Het zal ons benieuwen, zegt de *Courrier*, op welk artikel van ons budget de heer *Coghen* die som zal plaatsen.

— Het *Journal de Flandres* van Gent wil verzekeren, dat de Vlaamsche gedeputeerden zich voorstellen, om den voormaligen minister van oorlog, *du Failly*, in staat van beschuldiging te stellen.

Antwerpen, den 6den September.

Daar is eene nieuwe wapenstilstand van zes weken gesloten, welke op den 10den October zal eindigen, de mogendheden hebben dezen tijd genoegzaam geacht, om eene definitieve schikking tusschen Holland en België tot stand te brengen.

Volgens het protocol van den 23sten Augustus, waarbij de voorwaarden dezer schorsing der vijandelijkheden werden geregeld, moeten de wederzijdsche troepen zich op nieuw plaatsen in den stand, in welken zij zich vóór de hervatting der vijandelijkheden bevonden.

— De doorsnijdingen in den Scheldedijk, welke zoo rampspoedig voor de eigendommen en zoo bedreigend voor onze haven waren, zullen gestopt worden. Zie hier den brief, welken de generaal *Tabor* wegens dit gewigtig onderwerp ontvangen heeft:

Brussel, den 4den Sept. 1831, ten half negen uren des avonds.

Mijn waarde Generaal,

Ik bevlijtig mij U aan te kondigen, zoo in mijnen naam, als in dien van den heer *Adair*, dat eindelijk de doorsnijdingen in den schelde-dijk zullen gestopt worden. De generaal *Chassé* had daartoe last van zijn gouvernement bekomen, gelijk gij ook bevel zult ontvangen, om de, gedurende de tusschen de stad Antwerpen en de citadel bestaande wapenstilstand opgeworpen batterij te doen slechten en wegruimen. Ik, zoo wel als mijnen vriend *Adair* verheugen ons hartelijk van U eene zoo goede tijding te kunnen mededeelen en verzoeken u, dezelve den burgemeester van Antwerpen mede te deelen.

Wij verzoeken en bidden u, mijn waarde generaal, de strikte orders te willen vernieuwen, dat de vaart op de schelde beschermd worde, op dat de citadel op de schelde geene hindernissen of beletsels in deszelfs gemeenschap met Holland moge ondervinden.

Ik heb de eer, enz.

De luitenant-generaal, graaf en pair van Frankrijk, buitengewoon gezant, enz.

(get.) AUGUSTE BELLIARD.

PARIJS, den 4den September.

Gisteren is, bij de Oostenrijksche ambassade alhier, een buitengewoon courrier aangekomen, depêches van Weenen overbrengende. Deze depêches hebben, zoo men zegt, het corps diplomatique in groote beweging gebragt en onderscheiden ambassadeurs van eene beraamde jagt-partij doen afzien.

Gisteren avond ten negen ure, verzamelden zich twee à drie honderd handwerks-gezellen te *l'Appert Paris*. Sommige vroegen brood, anderen beklaagden zich over gebrek aan werk. Een man, die in een aalmoes-vroeg, door de agenten van policie gevat zijnde, begon het volk te murmureren en zou, zonder het tijdig toesnellen der nationale en stedelijke garde, de agenten in het water geworpen hebben. De handwerksgezellen gingen nu rond, de *Parisienne* en den *Marseillaanschen marsch* zingende. Twee honderd zijn gevat.

Over het algemeen heerscht hier gebrek aan arbeid en een algemeen kwalijk varen onder de koophandeldrijvende klasse. De helft der winkeliers kan naauwelijks de huur betalen, en van de 500 winkels in de rue Saint Honoré zijn er 80 gesloten. De kleine winkeliers, die alreeds zoo vurig de dienst der nationale garde hebben waargenomen, weigeren thans de geringste dienst te doen. Ontmoediging heerscht onder alle de arbeidende volksklassen; een dergelijke staat van zaken kan niet lang aanhouden en het oogenblik, dat het gouvernement gekozen heeft, om zich met hun partij te houden, schijnt niet gunstig, want als gedwongen middel, om eene tijdende natie, die zich door de lichtheid nog meer verhit, op te beuren. Zij moet arbeid of oorlog hebben.

— Het leger van het Noorden, dat in België getrokken was, om deszelfs onafhankelijkheid en onzijdigheid, door de groote mogendheden erkend en gewaarborgd, te verdedigen, keert in Frankrijk terug. Eene divisie, door den generaal *Buttois* gekommandeerd, en nagenoeg 12,000 man sterk, blijft voor het oogenblik op Belgisch grondgebied, op het verzoek en ter beschikking van koning *Leopold*. Het hoofdkwartier van den maarschalk *Gérard* en dat van *L. K. H.* den hertog van *Orleans* zal naar Mechelen verplaatst worden, alwaar in de nabijheid achter deze stad een legerkamp zal opgeslagen worden. (*Maltheser.*)

— De koning van Holland heeft het voorstel van de vijf vereenigde mogendheden (in het 37ste protocol vervat) om eenen wapenstilstand voor zes weken te sluiten, aangenomen. Dit voorstel is thans aan koning *Leopold* onderworpen. Eene partij in Frankrijk, zegt ons dagblad *le Globe*, zou wel dwaas genoeg zijn, om hinder toe te brengen aan eene schikking, welke met het belang der beide oorlogvoerende magten overeenkomt.

— Heden, uithoofde van den zondag, geene fondsen.

OOSTENRIJK.

Weenen, den 30sten Augustus.

Onze *Beobachter* van heden behelst het volgende artikel:

» Het berigt uit Bucharest van den 10den, wegens den jongsten brand in Pera, bevestigt zich helaas niet dan te veel. Pera bestaat niet meer. De bewoners dezer voorstad hebben zich in Galata, Bujukdera, Therapia, op het kanaal, en, met verlof der regering, ook in de naastbijgelegen turksche wijken verspreid. De brand, welke 18 uren gedurd heeft, heeft gezegde, meest door Franken (dat is Christenen) bewoonde voorstad, op weinige huizen na, in asch gelegd. In het achterste, nabij de Grieksche voorstad Dimitri gelegen, gedeelte van het hotel des Engelschen ambassadeurs ontstaan, maakte dezelve, door eenen hevigen Noord-Oosten wind gedreven, ongelooflijke vorderingen, stak eerstelijk het prachtige Engelsche paleis aan, vernietigde vervolgens alle huizen achter Galataserai, en verslond daarna, in korten tijd, behalve de Grieksche woningen, ook nog alle in eene omtrek gebouwen, waaronder de hotels der drie Keizerlijke Fransche, Oostenrijksche gezantschappen, de H. Drievuldigheids-kerk, de Armenische kerken, tastte ook het hotel aan van het Hollandsch gezantschap en daarop ook dat van de Fransche legatie in de St. Lodewijks-kapel, en zou, door de onbeschrijfelijke kracht des winds, waardoor de gloeijende vlamstoffen tot op eenen onbegrijpelijken afstand gedreven werden, zeker ook nog het hotel van den internuncius vermeld hebben, zoo niet, onder den zegen des Allerhoogsten, de krachtdadige bijstand van alle de beambten bij de gezantschappen en de aldaar zich bevindende Oostenrijksche matrozen, de woede der vlammen van de muren van dat gebouw afgaweerd had, waardoor het klooster van Terra Santa, de russische kanselarij, en het nog slechts uit weinige huizen bestaande overschot van Pera behouden is gebleven.

VADERLANDSCHE GIFTEN.

Sedert de opgave in onze blad van 25 Augustus ll. vermeld, zijn door den heere Luitenant-generaal, provincialen kommandant dezer provincie, en opperbevelhebber der vesting 's Bosch, weder ontvangen geworden onderscheidene nieuwe bewijzen van de Nederlandsche edelmoedigheid en zal de belangstelling der ingezetenen der Noordelijke gewesten in het lot der bestormde van den vaderlandschen roem, waardig bevonden worden.

Van den heer van Dam, 2 suikerbroeden, 2 pond thee, 100 citroenen.
Van V. G., 17 flesschen Rijnwijn.
Van mevrouw Lannoij te 's Bosch, eene hoeveelheid pluksel, zwagtels etc.
Van eenige onbekenden te St. Oedenrode, een pak pluksel en verbanden.
Van den Wel-Eerw. heer L. Arol, predikant te Lith, 3 en een half Ned. pond pluksel, 2,6 dito verbanden, 1,37 compressen, 3 flesschen hessenat, 1 pot appelgelei, *Een* guldens in contanten, op 's Konings verjaardag in de Hervormde kerk aldaar ingezameld.
Van eenen onbekenden te Dordt, met de letters G. R. VI, 11 anker roode wijn, 14 flesschen roode bessensap, 6 dito citroenensap, 2 [illegible] 1 broodsuiker, 6 ponden tabak, 5 pakken windsels en 12 [illegible]
Van eenen onbekenden te Rotterdam, 6 vaten [illegible] flesschen hessenat.
Van de commissie tot de ontvangst van [illegible] te Kampen, 1 vat met 76 kannen roode Bordeaux [illegible] flesschen hessenat, 6 dito muscaatwijn.
Van den heer K. B. te 's [illegible] flesschen hessenat, 6 dito Rijnwijn, eene aanzienlijke hoeveelheid [illegible]
Van mejuffrouw [illegible] en mevrouw de Jong te Utrecht [illegible]
Van den heer [illegible] gez. W. te Amsterdam, 10 flesschen, hessenat, 6 en een half dito Maderawijn, 12 Ned. ponden suiker, 4 dito tabak, 30 flesschen, een doos pluksel etc.
Van eene commissie, onder voorzitterschap van den burgemeester van Zwijndrecht, Meerdervoort en Hendrik Ido, Oosslanden en Schilderam, Anderen Ambacht, 625 citroenen, 67 flesschen roode wijn, 61 dito hessenat, 3 dito Rijnwijn, 25 ponden bastaardsuiker, 8 Ned. ponden rijst, 34 dito linnen, 24 dito zwagtels en 6 dito pluksel.
Van den Wel-Eerw. heer E. P. Deerns, predikant te Dinther, een pluksel en negen gulden in contanten.
Bij den Wel-Edel Gestr. Heer *Van de Velde*, Chirurgijn-majoor, Geneeskundig-aanwezenden Officier van Gezondheid te 's-Bosch ontvangen:
Door middel van de heeren Gebroeders van Oord te Graveshage, 2 ankers roode wijn, 2 dito Rijnwijn, 1 dito hessenat, 12 ponden thee, 12 melisbrooden, 1 pakje pluksel gemerkt S. en 1 dito compressen G. W. K.
Van eenige Haagsche dames, 50 zwagtels, 50 compressen, 2 pakken serviettespluksel en 1 dito linnen dito.
Van eenige Haagsche heeren, 2 ankers hessenat, 2 dito roode wijn, 30 ponden suiker, 12 potten, benevens 30 ponden aalbessengelei.

(Het vervolg hierna.)

Bij de ondergeteekenden is weder ontvangen geworden voor de vaderlandsche gekwetste strijders.

Van eene dienstmaagd uit Breda, een pakje pluksel, benevens ƒ 3-.

Van den heer Z. F. L. van Loenen te Utrecht, een pakje pluksel, compressen en zwagtels, benevens een coupon H. W. S., groot 12-37½.

Door mejuffrouw Rodenburgh te Delfshaven, van de jonge juffrouwen van H. H. selfdt, een pakje pluksel en compressen.

Van L. J. S. V., een pakje pluksel, linnen en compressen.

Door den heere burgemeester van 's Gravenmoer, van eenige ingezetenen dier plaats, 6 en een half Ned. ponden pluksel, 18 en een half ditto oud linnen, waaronder 9 lakens, eenige hemdden, windsels etc., benevens eene som van ƒ 16-70.

Uit Oosterwijk, een pakje pluksel en linnen. BRUISE & COMP.

---

* * Een BORSTELMAKERS KNECHT zijn werk verstaande en vast werk begeerende, adresseere zich bij JOHANNES DE BOOIJ, Borstelmaker in de Veemarktstraat te Breda. Brieven Franco.

GEMEENTE ETTEN EN LEUR.

Het plaatselijk bestuur van Etten en Leur, roept bij deze op, alle de genen welke genegen mogten zijn, om naar eene opengevallen VELDWACHTERS-PLAATS binnen deze gemeente te dingen, om zich voor of op den 1 December aanstaande, in persoon te vervoegen bij den Burgemeester dezer Gemeente, met overlegging van bewijzen van goed zedelijk gedrag; terwijl tevens tot informatie is strekkende, dat het daaraan verbonden traktement jaarlijks beloopt ƒ 250, en dat de voorkeur zal gegeven worden, aan die genen, welke vroeger in Militaire dienst hebben geweest.

Etten, den 29sten Augustus 1831.

Het Plaatselijk Bestuur voornoemd,
(get.) J. VAN DE RIET.

Ter ordonnantie van hetzelve,
De Secretaris der Gemeente,
(get.) VAN BEUGEN.

---

* * STOOMPACKET-VAART tusschen ROTTERDAM en LONDEN.

VOOR GOEDEREN EN PASSAGIERS.

Het nieuwe, bijzonder snelle en gemakkelijke ingerigte Stoomschip *Leander*, Kapitein *John Pearson*, groot 600 Tonnen, voorzien van twee Stoommachines van lage drukking, te zamen 200 Paardenkracht, met afgezonderde Eetzaal en 100 Bedden, zal vertrekken

Van ROTTERDAM
Zaturdag den 10 September, ten 1 ure des namiddags.
" " 17 " " 9 " " morgens.
" " 24 " " 1 " " namiddags.
" " 1 October " 9 " " morgens.

Van LONDEN
Woensdag den 14 September, ten 12 ure des middags.
" " 21 " " 4 " " namiddags.
" " 28 " " 12 " " middags.

Adres bij D. BURGER en ZOON, te Rotterdam, en HOFMAN en SCHENK, te Londen.

---

* * STOOM-PACKETVAART tusschen ROTTERDAM en LONDEN:

VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De vaart der Stoomboot *Zeevaart*, gevoerd door *Robert Sinnock*, is voor de maand September bepaald:

Van Londen jederen Woensdag.
Van Rotterdam Zaturdag 10 September, ten 2 ure des namiddags.
" 17 " " 8 " " morgens.
" 24 " " 1 " " namiddags.
" 1 October " 8 " " morgens.

N.B. De vruchten der Goederen zijn zoodanig zulks meer immer mogelijk is gesteld, zullende zoo wel hier als in Londen alle mogelijke facilitéit aan den Handel worden verleend.

Nadere inlichting te bekomen bij de Agenten, W. SMITH & Comp. en P. A. VAN ES.

HOOGE SCHOOL VOOR JONGE HEEREN TE NIJMEGEN.

De ondergeteekende, door de *Edele Achtbare Regering* dezer stad als KOSTSCHOUDER hunner dezelve aangesteld zijnde, neemt de vrijheid *Ouders* of *Voogden* zijner jarigheden *Opvoeding* en *Onderwijs* aan te bevelen.

In dezelve zullen in het algemeen die *Talen* en *Wetenschappen* onderwezen worden, welke tot eene beschaafde opvoeding behooren.

Het onderwijs zal ingerigt zijn naar de gronden der beste schrijvers, en, zoo wel als de geheele opvoeding der jonge lieden, met de meeste zorgvuldigheid geregeld worden, tot ontwikkeling en beschaving van het verstand, en vorming van het hart voor goede zeden. Tot het bekomen van Prospectus wenschte men zich, bovenhalven aan den Logement; bij den Boekhandelaar G. A. VIERVEG te *Nijmegen*.

E. DE JONG.

---

* * DE HOEMDES VADERLANDS gehandhaafd in 1831, of beknopt verhaal der jongste gebeurtenissen in het Koningrijk der Nederlanden. Een Geschenk voor de *Jeugd* door C. VAN DER VIJVER.

Te Breda, bij BROESE & Comp.

Op dit werkje dat in den zelfden geest als van *Speijk geschetst als voorbeeld van Heldenmoed en Vaderlandsliefde* zal worden geschreven en daarmede in verband staat, is de Inteekening geopend bij den Uitgever C. M. FERRARI te Amsterdam en verder bij alle Boekhandelaren in dit Rijk.

Hetzelve zal in gr. 8°. formaat, op velin papier gedrukt en in Kaften met eenen netten omslag, even als *van Speijk* worden uitgegeven, en na genoeg het *dubbel getal bladen bevatten*; de prijs zal voor Inteekenaren op niet meer dan ƒ 2,00 bedragen. DRIE gekleurde platen zullen het werkje verrieren zonder den Inteekening-Prijs te verhoogen. *Eene Naamlijst van Jongdige Inteekenaaren zal voor het Werkje geplaatst worden.*

Bij denzelven is van de pers gekomen.

I. JACOBUS KONING, *Belgie in* 1830 of *Facsimilés van de Handteekeningen der Personen* in de *Gebeurtenissen aldaar betrokken*. *Eerste* en *Tweede* Cahier.

II. C. VAN DER VIJVER, *van Speijk geschetst als voorbeeld* van *Heldenmoed* en *Vaderlandsliefde tweede druk*.

III. C. VAN DER VIJVER, *Jaarboek der stad Amsterdam voor* 1830, bij Inteekening ƒ 2,70. Het *Jaarboek voor* 1831 *zal in Februarij* 1832 *het licht zien*.

IV. C. VAN DER VIJVER, *Nederduitsche en Fransche Opstellen* om kinderen in de beginselen van beide Talen te oefenen. 20 Cents.

V. C. M. DOLLEGGES, Kleine Godsdienstige Gezangen voor Kinderen. 30 Cents.

---

* * *Ten voordeele der gekwetsten in den jongsten strijd*, is bij * J. F. THIEME te *Nijmegen*, uitgegeven: J. MUNTENDAM, *de dankende en bidtende Koning, voorgesteld aan mijne Gemeente op den* 24*sten Augustus* 1831, *naar aanleiding van Psalm* 21 *vers* 2 *en* 14, en voor 35 Cents verkrijgbaar: te Breda bij *Broese & Comp.*, Bergen-op-Zoom, *van Kuijk Koudzijn*, 's Bosch, *Pallier*, Middelburg, *van Benthum en Zonen*, Nijkerk, *van de Velde Olivier*, en verder alom.

---

* * B. BRUINS Boekverkooper te Delft, zal in den loop dezer maand uitgeven:

HANDLEIDING VOOR ONDER-OFFICIEREN, *tot de kennis der theoretische en practische wetenschappen der artillerie*, door W. F. BEUSCHER, 1*ste Luitenant der artillerie*, 2de stukje. Heeren Boekhandelaren worden verzocht de benoodigde exemplaren aan te vragen, zoo mogelijk *onder couvert* van de Heeren *J. Scheurer & Comp.* te *'s Hage*, of van den heer *H. Bogaerts*, Boekhandelaar te *Amsterdam*. Dit werk wordt *niet in commissie* verzonden, maar moet voor remboursement ontboden worden.

---

* * Het volgelijkend afbeeldsel (ten omtrent vijf vaderlandsche duiten groot) van

Z. K. H. WILLEM PRINS VAN ORANJE
OVERWINNAAR TE HASSELT EN LEUVEN,
HANDHAVER VAN DEN VADERLANDSCHEN ROEM.

Wordt heden à ƒ 1,25 op Chineesch papier uitgegeven, bij den Boekhandelaar JOHS. CLOEKENS te Amsterdam, en is verder verkrijgbaar gesteld bij de Boekhandelaars BROESE & COMP. te Breda.

---

†† Bij J. H. HOUTMAN te Utrecht en BROESE & † COMP. te Breda, zal binnen weinige dagen het licht zien, en worden bestellingen aangenomen:

BEKNOPTE BESCHRIJVING VAN NEERLANDS LEGERKAMP BIJ RIJEN 1831. Met plaatsen grond en uitgeverij plaat, voorstellende het kamp van de Westzijde, op de plaats zelve geteekend, alsmede eene Naamlijst der Heeren Generaals, staf- en verdere Officieren, Bataillons-Kommandanten enz.; benevens de opgave der in het kamp gelegerde troepen.

---

* * Bij BROESE & COMP. te Breda, wordt met veel succes gedebiteerd en is alom verkrijgbaar, het werkje getiteld:

GEZONDHEIDS-REGELEN voor de Vaderlandsche SCHUTTERS, en voor allen die zich thans in de gelederen onzer Armee geschaard hebben, of zich voortaan in dezelve zullen begeven en aan den krijgsmanstand ongewoon zijn. Door *J. P. de Baer*, Officier van Gezondheid der 2de klasse, bij het 3de bataillon 1ste afdeeling mobile Geldersche Schutterij. ƒ 0,60.

Omtrent het doel der uitgave, zegt de Schrijver in den aanhef zijner voorrede:

» Onze braven en dappere Schutters, ter verdediging en beveiliging van den Vaderlandschen grond, uit diverse klimaten en omgelegenheden eenskaps tot den krijgsmanstand geroepen, zijn meer dan de soldaten zelven, die trapsgewijze en op den duur er aan gewoon worden, blootgesteld aan den nadeeligen invloed die het krijgsleven op gezonde gezondheid hebben kan, en welke ellenden door eenige bekende middelen en in achtnemingen, veelal afgeweerd en voorgekomen kunnen worden. Ik heb hierom vermeend mijne brave krijgsmakkers geene ondienst te doen met het hier nieder te schrijven weinige regels, welke misschien ongelukken kunnen tegenwerken, of reeds gewerkt hebbende, dezelve door eenvoudige middelen kunnen vernietigen."

Boekdrukkers en Boekverkoopers.